

ZVEZDE 1

ČE JASNE NOČI POGLEDAŠ V NEBO, LAHKO VIDIŠ OKROG 3 TISOČ OD NEKAJ MILIJARD V NAŠI GALAKSIJI. ČEPRAV SO PODOBNE DROBNIM PIKAM, SO V RESNICI KAKOR NAŠA NAJBLIŽJA ZVEZDA SONCE – OGROMNE VROČE KROGLE, DALEČ V VESOLJU. NEKATERE SO OGROMNE, NEKATERE MNOGO MANJŠE, TAKO VELIKE KOT NAŠ PLANET IN ODDAJAJO ŠIBKO SVETLOBO. ZVEZDE SO TAKO DALEČ, DA SVETLOBA Z NAJBLIŽJE ZVEZDE (RAZEN SONCA), POTREBUJE DO NAS KAR 4 LETA.

ŽIVLJENJE IN SMRT ZVEZDE

V VESOLJU SE ROJEVAJO NOVE ZVEZDE IN UMIRAJO STARE. ZVEZDA SE RODI IZ MEGLICE, KI SE OBLIKUJEJO V KEPE, KI SE KRČIJO IN SE VEDNO HITREJE VRTIJO IN SO VEDNO BOLJ VROČE. NA KONCU SE RAZLETIJO V SKUPINO MAJHNIH KEP. IZ VSAKE OD TEH NASTANE MLADA ZVEZDA.

ZVEZDA ZAČNE SIJATI

KO TEMPERATURA V NOTRANJOSTI ZVEZDE ZELO NARASTE, SE ZAČNEJO JEDRSKE REAKCIJE. ZVEZDA ZAČNE SVETITI – POSTANE PRAVA ZVEZDA. TAKE ZVEZDE, KOT JE SONCE, SVETIJO OKROG 10 MILIJARD LET.

OZVEZDJA

STARI OPAZOVALCI NEBA SO OPAZILI, DA OBLIKUJEJO ZVEZDE NA NEBU RAZLIČNE VZORCE. PREDSTAVLJALI SO SI, DA SESTAVLJAJO SLIKE BITIJ IN PREDMETOV. TE SLIKE ZVEZD SO IMENOVALI OZVEZDJA. ZVEZDE SO RAZPOREJENE V 88 OZVEZDIJ. ENO IZMED OZVEZDIJ SE IMENUJE VELIKI MEDVED. ROJSTNA ZNAMENJA (VODNAR, BIK, LEV, RIBI, STRELEC,...) SO ISTA KOT IMENA 12 OZVEZDIJ.

RUMENE PRITLIKAVKE

RUMENE PRITLIKAVKE ALI SREDNJE VELIKE ZVEZDE SO TAKO VELIKE KOT NAŠE SONCE.

SPREMENLJIVE ZVEZDE

NEKATERE ZVEZDE SE STALNO ŠIRIJO IN KRČIJO, TAKO DA ENE SIJEJO MOČNEJE, DRUGIČ ŠIBKEJE. NEKATERE PA SO SESTAVLJENE IZ DVEH ZVEZD, KI KROŽITA DRUGA OKROG DRUGE.

BARVA ZVEZD

BARVA ZVEZDNE SVETLOBE JE ODVISNA OD TEMPERATURE ZVEZDE: RDEČA ZVEZDA JE NAJHLADNEŠA, MODRE PA NAJBOLJ VROČE.